

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1008- /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **a panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 97/2012. (III. 21.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. július 25-én a Panasztestület panaszirodáján személyesen jelent meg, ahol magyar nyelven előadta a vele szemben 2011. július 17-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásait, és kérte a Panasztestület vizsgálatát. A panaszos által előadottak az alábbiak szerint foglalhatóak össze.

A panaszos elmondta, hogy 2011. július 17-én dél körül kopogtatott a lakásán két rendőr, azt mondták, hogy elfogatóparancs van érvényben vele szemben, és kérték, hogy öltözzön fel, és menjen velük. A kiérkező rendőrök nem mutatkoztak be, és nem közölték az elővezetés okát sem. A panaszost a BRFK Rendőrkapitányságra vitték be, ahol a fogdán helyezték el. A panaszos jelezte, hogy cukorbeteg. Ezután délután 4 óra körül a Gy. utcába vitték, ahonnan kb. 20 perc elteltével a Kórházba szállították, ahol megvizsgálták. Adtak 6 db inzulint, de azt nem a panaszosnak, hanem a rendőrnek adtak át, a panaszos nem is tudta beadni magának a szükséges adagot. A panaszosnak egyébként napi 5 alkalommal kell inzulint használnia. Ételt nem tudtak adni neki, ezért aláírtak vele egy dokumentumot, hogy nem kér.

A panaszos már az elővezetés elején jelezte, hogy kéri ügyvéd és tolmács jelenlétét. Ügyvédet nem kapott, tolmácsot is csak a BRFK Rendőrkapitányságról történő elszállítását megelőzően. Ételt a Gy. utcában kapott.

A panaszos véleménye szerint származása miatt részesítették nem megfelelő bánásmódban. Amikor a BRFK Rendőrkapitányságról a Gy. utcába szállították, végig nyíltan támadták származása miatt, megengedhetetlen hangnemben beszéltek vele.

A panaszost megkérdezték a fogdán, hogy hozzátartozóját kívánja-e értesíteni. Ügyvédjét szerette volna értesíteni, ezt azonban nem engedték neki.

A Panasztestület irodáján előadottak tartalma alapján a panaszos rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásai az alábbiakban összegezhetők:

- a panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés kezdetén a rendőrök nem azonosították magukat, és az elővezetés okát sem jelölték meg;
- a panaszos sérelmezte előállításának jogszerűségét;
- a panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy jelezte a rendőrségen cukorbetegségét, csak a délutáni órákban vizsgálta meg orvos, ezután vitték a János Kórházba, és csak itt adtak a szállítást végző rendőrnek 6 darab inzulint;
- a panaszos kifogásolta, hogy ügyvédjét nem értesítették külön kérése ellenére sem;
- a panaszos kifogásolta, hogy számára tolmácsot csak a Rendőrkapitányságról történő elszállítását megelőzően rendeltek ki;

— a panaszos sérelmezte, hogy az átszállítását végző rendőrök hangneme elfogathatatlan volt, és végig támadták származása miatt.

Mindezek alapján kérte a Panasztestület vizsgálatát. A Panasztestület vizsgálata során megállapította a panaszos testi épséghez való jogának sérelmét az orvosi vizsgálatról való intézkedés kapcsán, illetve a dokumentálással kapcsolatban tapasztalt hiányosság miatt a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

II.

A tényállás tisztázásához a hatóság részére az alábbi iratok álltak rendelkezésre:

- a Panasztestület 2011. július 25-én kelt, panaszról felvett Jegyzőkönyve,
- a BRFK Rendőrkapitányság vezetőjének 01080/16709/2011.ált. számú, 2011. augusztus 31-én kelt tájékoztató levele,
- 29.B.29.092/2010/18.számú, 2011. július 4-én kelt Elfogatóparancs,
- Körözési Információs Rendszer – KTR Objektum Részletes Lista,
- a BRFK Alosztály 01000/63628/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt jelentése,
- jegyzőkönyv letéti tárgyakról,
- Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről,
- a BRFK Rendőrkapitányság 01080/15368/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt határozata tolmács kirendeléséről,
- a BRFK Rendőrkapitányság 01080/15368/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt határozata tolmács díjának megállapításáról,
- 01080/15368/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt határozata tolmács 01080/15368/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt díjjegyzéke,
- a BRFK Rendőrkapitányság 01080/15368/2011/id. számú, 2011. július 17-én kelt határozata őrizetbe vétel elrendeléséről,
- Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet orvosi véleménye befogadáskor,
- a BRFK Alosztály 01000/92334/2011/id. számú, 2011. október 14-én kelt jelentése.

A panaszos által konkrétan előadott kifogások kapcsán lefolytatott vizsgálat alapján az alábbiakat állapítottam meg.

1. A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés kezdetén a rendőrök nem azonosították magukat, és az elővezetés okát sem jelölték meg.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (1) bekezdése szerint *a rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.*

A panaszos a Panasztestület irodáján előadta, hogy a lakására kikerkező rendőrök nem mutatkoztak be, és nem közölték az elővezetés okát sem.

A BRFK Alosztály 01000/92334/2011/id. számú jelentése – a panaszos állításával ellentétben – rögzíti, hogy a panaszos lakására kiérkező rendőrök a napszaknak megfelelően köszöntek, közölték nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket, és ezzel egyidőben felmutatták szolgálati igazolványukat és jelvényüket. Miután a panaszos adatait a körözési információs rendszerben lekérték, közölték a panaszossal, hogy ellene a Bíróság 2011. július 17-én elfogatóparancsot adott ki, ezért a további intézkedések megtétele miatt elő fogják állítani a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra.

A rendőrök és a panaszos ellentétes állításait feloldani nem lehetett, ezáltal nem állapítható meg, hogy a jogszabályi előírások szerint azonosították-e magukat az eljáró rendőrök vagy sem. Minekután a panaszos állítása nem került bizonyításra, e tekintetben alapjogsérelem nem állapítható meg. Az intézkedés oka és célja közlése kapcsán azonban a panaszos önmagával is ellentmondásba keveredett, hiszen elsőként azt adta elő, hogy az elfogatóparancs tényét a rendőrök közölték vele. A panaszossal szemben érvényben lévő elfogatóparancs és annak okán az előállítás tényének közlése megfelelő tájékoztatást jelentett, így az intézkedés oka és célja közlése kapcsán sem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Tekintettel a fentiekre, az e körben előadott panaszt elutasítom.

2. A panaszos sérelmezte előállításának jogszerűségét.

A Rendőrség az elfogás végrehajtásáról szóló jelentésben az előállítás okaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, mely szerint *a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.*

A panaszról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos lakása ajtaján 2011. július 17-én kopogtatott két rendőr, akik közölték vele, hogy elfogatóparancs van érvényben vele szemben, ezért megkérték, hogy öltözzön fel és menjen velük. A panaszost a BRFK Rendőrkapitányságra állították elő.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos ellen a Bíróság 2011. július 17-én elfogatóparancsot adott ki. Az érvényben lévő személyi körözés megfelelő jogalapot, és egyben kötelezettséget is teremtett a panaszos előállítására, hiszen az Rtv. fent rögzített rendelkezése olyan kötelező jellegű előállítási okot jelent, amelynek fennállása esetén az intézkedő rendőr mérlegelés nélkül köteles az előállítás foganatosítására.

Tekintettel a fentiekre megállapítható, hogy a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, a panaszt e tekintetben elutasítom.

3. A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy jelezte a rendőrségen cukorbetegségét, csak a délutáni órákban vizsgálta meg orvos, ezután vitték a János Kórházba, és csak itt adtak a szállítást végző rendőrnek 6 darab inzulint.

A panasz ezen részének elbírálása az alábbi jogszabályok alapján történt:
Rtv. 2. § (1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

18. § (2) A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

Szolgálati Szabályzat 51. § (3) Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

A panaszos előadta, hogy annak ellenére, jelezte cukorbetegségét, a BRFK Rendőrkapitányságról orvosi vizsgálatra nem vitték. A kapitányságról a Gy. utcába szállították át, ahonnan a Kórházba vitték. Csak a kórházban vizsgálták meg, és csak ekkor kapta meg a szükséges inzulint.

A BRFK Rendőrkapitányság vezetőjének 01080/16709/2011.ált. számú átiratának tanúsága szerint a panaszos a kapitányság előállító helyiségében közel négy és fél órát tartózkodott, 12:15 órától 16:40 óráig. Ezen időtartam ugyan nem haladta meg az 5 órát, ettől függetlenül nyilatkozatva lett, hogy étkezésre igényt tart-e. Ez idő alatt – a panaszos nyilatkozata alapján – élelmezést nem kért. A nyilatkozaton szerepel ugyan, hogy a panaszos cukorbeteg, azonban orvosi ellátást, gyógyszereket nem kért. Amennyiben ezekre igényt tartott volna, abban az esetben a mentőszolgálatot értesítette volna a kapitányság. Ilyen nyilatkozat hiányában azonban – az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján – csak a sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat kell orvosi ellátásban részesíteni, azonban ilyen állapotra utaló körülmény nem állt fenn.

A panaszos orvosi vizsgálatára a Gy. utcai fogdaorvosi rendelőben került sor, 16:55 órakor. Az ügyeletes fogdaorvos további vizsgálat, illetve a szükséges inzulin beszerzése céljából a Kórház Belgyógyászati Szakambulanciájára utalta a panaszost. A Szakambulancián a vizsgálat, illetve a vércukorszint-mérés megtörtént, és a panaszost ellátták inzulinnal. Ezután került vissza a panaszos a BRFK Gy. utcai fogdájára, ahol folyamatos orvosi és szakápolói ellátást biztosítottak számára. Bent léte alatt gyógyszereit folyamatosan megkapta, vércukorszintjét dokumentáltan ellenőrizték.

A Rendőrség tehát eleget tett jogszabályi kötelezettségének, a panaszos orvosi ellátására vonatkozóan megtette a megfelelő intézkedéseket. A panaszosnak az előállítás, majd az őrizetbe vétel során panasza, sérülése, illetve egyéb egészségügyi panasza nem keletkezett. A panaszos panaszbeadványában sem tett említést a megfelelő ellátás hiányában esetlegesen fellépő betegség súlyosbodásról, egészségromlásról. Ehelyütt fontos megjegyezni, hogy a Kórház Belgyógyászati Szakambulanciáján készült, járóbeteg vizsgálati lap tanúsága szerint a panaszos egyébként sem rendelkezett a betegsége kezeléséhez szükséges gyógyszerekkel, inzulinját külföldön hagyta, a receptjét pedig nem volt pénze kiváltani. A szervezetét tehát nem viselte meg az inzulin-bevitelben való – maximum 2-3 óras – késlekedés, szervezete a gyógyszer hiányához már hozzá volt szokva.

Mindezekre tekintettel, az orvosi ellátás kapcsán előadott panaszt elutasítom.

4. A panaszos kifogásolta, hogy ügyvédjét nem értesítették külön kérése ellenére sem.

Az értesítési kötelezettségről az Rtv. 18. § (1) bekezdés rendelkezik, miszerint *a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott*

nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalok vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

A panaszos előadta, hogy a fogdán megkérdezték tőle, hogy hozzátartozóját kívánja-e értesíteni. A panaszos ügyvédjét szerette volna, azonban ezt nem engedték neki.

A „Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről” elnevezésű dokumentum tanúsága szerint azonban – melyet a panaszos saját aláírásával is ellátott – a panaszos nem kérte az általa megjelölt személy kiértesítését.

A fenti nyilatkozatok között meghúzódozó ellentmondás miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem állapítható meg, a panaszt e tekintetben elutasítom.

5. A panaszos kifogásolta, hogy számára tolmácsot csak a Rendőrkapitányságról történő elszállítását megelőzően rendeltek ki.

Az Rtv. tolmács kirendelésére vonatkozó szabályozást nem tartalmaz. A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 114. § (1) bekezdése szerint, *ha nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét, - törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben - regionális vagy kisebbségi nyelvét kívánja használni, tolmácsot kell igénybe venni. Ha az anyanyelv használata aránytalan nehézségbe ütközne, a magyar nyelvet nem ismerő személy által ismertként megjelölt más nyelv használatát kell tolmács útján biztosítani.*

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy tolmács kirendelésére intézkedés történt. A BRFK Rendőrkapitányságon 01080/15368/2011/id. számon született határozat tolmács kirendeléséről. A 01080/15368/2011/id. számú díjjegyzék tanúsága alapján pedig a tolmács közreműködése 2011. július 17. napon 15 órától 20 óráig tartott. Az előállítás foganatosítására és tolmács kirendelésére egy vasárnapi napon került sor, amely nyilvánvalóan megnehezítette a megfelelő tolmács felkeresését és mihamarabbi időpontban való megjelenését. Ennek tudható be, hogy az előállítás kezdő időpontjától – 11:55 óra – számított három óra elteltével érkezett meg a kirendelt tolmács a kapitányság épületébe.

E körben szükséges utalni arra a tényre, hogy a 01000/92334/2011/id. számú jelentés rögzíti, hogy az előállítást foganatosító rendőrök és a panaszos között a kommunikáció magyarul és angolul, nyugodt hangnemben zajlott, megértési probléma nem mutatkozott. Továbbá a panaszos a Panasztestület panaszíródján is magyar nyelven adta elő panaszát, és ezen idő alatt nem jelezte, hogy a magyar nyelvet nem ismeri, és tolmácsot szeretne igénybe venni.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a Rendőrség a tolmács kirendelése kapcsán mulasztást nem követett el, az e körben előadott panaszt elutasítom.

6. A panaszos sérelmezte, hogy az átszállítását végző rendőrök hangneme elfogathatatlan volt, és végig támadták származása miatt.

A panasz ezen részének elbírálása az alábbi jogszabályok alapján történt:

Rtv. 2. § (1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

13. § (2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

Szolgálati Szabályzat 4. § (7) A rendőr részéről - szolgálati feladatai ellátása során - tilos a személyek bármilyen, így különösen nemi, faji vagy etnikai származás, vallás vagy világnézet, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő hátrányos megkülönböztetése.

Az átkísérésben részt vevő r. főtörzsőrmester ezzel szemben jelentésében rögzítette, hogy az átkísérést a szabályzatnak, eligazításnak megfelelően hajtotta végre, megfelelő bánásmódban részesítette a panaszost.

A rendelkezésre álló nyilatkozatok között meghúzódo ellentmondás miatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem állapítható meg, így az e körben előadott kifogást elutasítom.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta, és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította a panaszos testi épséghez való jogának, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A határozat II. részében részletesen kifejtett indokok alapján a Panasztestület megállapításaival az **1., 2., 4., 5. és 6.** számokon jelzett kifogások tekintetében egyetértek, a **3.** számon jelzett kifogás tekintetében pedig eltérő álláspontomat (jogszabállyal alátámasztott részletes indokolással együtt) fentebb kifejtettem.

Hatásköri és illetékességi szabályokat az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdés, 54. § (1) bekezdés, 55. § (1) bekezdés;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdés, valamint a 330. § (2) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) a) pont és (2) bekezdés, valamint a 109. § (1) és (3) bekezdések;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdés, 13. § (2) bekezdés, 18. § (1) és (2) bekezdések, 33. § (1) b) pont, 92. § (1) bekezdés, 93. § /A (6) (7) és (9) bekezdései;
- Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (1) és (7) bekezdések, 51. § (3) bekezdés;
- Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 114. § (1) bekezdés.

Budapest, 2012. június „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány